

Prof. dr Janusz Bałdyga

Poznań 19. 03. 2018

Wydział Rzeźby i Działań Przestrzennych

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Dyscyplina Artystyczna Sztuki Piękne

Dziedzina Sztuki Plastyczne

R E C E N Z J A

Rozprawy habilitacyjnej, dorobku artystycznego i dydaktycznego doktora Artura Grabowskiego z Wydziału Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie sporządzona w związku z przewodem habilitacyjnym w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne wszczętym przez Wydział Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie im. Jana Matejki.

Nr sprawy BCK – VII – L – 8414 / 17

ZLECENIODAWCA RECENZJI:

Wydział Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie zgodnie z otrzymaną decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 7 lutego 2018 roku (BCK–VII-L-8414/17) poinformował pismem z dnia 13 lutego 2018 roku o powołaniu mojej osoby w skład komisji habilitacyjnej z funkcją recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne Pana dr Artura Grabowskiego.

DO ZLECENIA ZOSTAŁA DOŁĄCZONA DOKUMENTACJA:

1. Wniosek z dnia 29. 11. 2017 o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego.
2. Dokumentacja dorobku artystycznego oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki.
3. Autoreferat – Artur {Arti} Grabowski – DREAMLINER – performance
4. Resume – Artur {Arti} Grabowski – DREAMLINER – performance (wersja angielska)
5. DREAMLINER – Performance (2013 – 2017) Dzieło wskazane jako główne osiągnięcie w przewodzie habilitacyjnym.
6. DYDAKTYKA (2010 – 2017)
7. DZIAŁALNOŚĆ Artystyczna (2012 – 2017 po obronie doktoratu).
8. Odpis dyplomu uzyskania stopnia doktora

DANE HABILITANTA:

Pan doktor Artur Grabowski w latach 1991 – 1996 uczył się w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Tadeusza Kantora w Dąbrowie Górniczej w specjalizacji Wystawiennictwo.

W latach 1998 – 1999 odbył naukę w Instytucie Plastyki Państwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Studiował w latach 1998 – 2003 na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie gdzie w 2003 roku obronił z wyróżnieniem dyplom magisterski w Pracowni Działań Medialnych pod kierunkiem prof. Antoniego Porczaka, recenzentem był dr Michał Ostrowicki.

W trakcie studiów w 2002 roku był stypendystą na Wydziale Multimediów w Cuenca Universidad de Castilla la Mancha w ramach programu Socrates Erasmus.

Tytuł doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne uzyskał 18 marca 2011 roku na Wydziale Rzeźby, kierunku Intermedia Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Promotorem pracy doktorskiej pt. „StatykAkcja – studium o statycznych aspektach w sztuce akcji” był prof. Artur Tajber, recenzentami prof. Antoni Porczak i prof. Kamil Kuskowski.

Doktor Artur Grabowski od 2012 roku do dzisiaj jest adiunktem pierwszego stopnia zatrudnionym na Wydziale Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Od 2017 roku pełni obowiązki kierownika Pracowni Sztuki Performance w Katedrze Zjawisk Sztuki na Wydziale Intermediów.

W latach 2009 – 2012 był adiunktem w Pracowni Rysunku w Polsko Japońskiej Wyższej Szkole Technik Komputerowych na Wydziale Zamiejscowym Informatyki w Bytomiu.

W latach 2010 – 2012 był adiunktem pierwszego stopnia w Pracowni Sztuki Performance w Katedrze Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

W latach 2007 – 2010 pracował jako asystent w Pracowni Sztuki Performance w Katedrze Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie a od roku 2004 do 2007 był asystentem w Międzywydziałowej Pracowni Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

Dane o zatrudnieniu należy uzupełnić kontraktami w instytucjach artystycznych:

Od 2013 roku Artur Grabowski jest członkiem Rady Programowej Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie.

Od 2012 roku pełni funkcję kuratora Międzynarodowych Dwubiegunowych Spotkań Performerów w PGS w Sopocie.

W latach 2003 – 2004 był kuratorem artystycznym galerii BB Gallery w Krakowie.

OCENA AUTOREFERATU

Wstęp „Autoreferatu – Dreamliner – performance” dotyczy uzasadnienia wyboru performance DREAMLINER jako głównego osiągnięcia w przewodzie habilitacyjnym. Autor traktuje tę realizację jako szczególne doświadczenie w jego twórczości. Nowa forma polega na zakwestionowaniu obowiązującego kanonu sztuki performance poprzez syntezę wielu

wątków tematycznych i formalnych pojawiających się w jego pracach w ostatniej dekadzie. Mamy więc do czynienia z syntezą stricte intermedialną a nie utworem multimedialnym. Dzieło to możemy więc sytuować w niezidentyfikowanej przestrzeni pomiędzy utworem teatralnym a wydarzeniem jakim jest performance. Należy zauważyć rozpoczęcie merytorycznego sporu z aktualnymi w kontekście badań sztuki performance, działaniami performatywnymi i porządkami choreograficznymi. Dalej habilitant wskazuje na genezę swojego dojścia do sztuki performance z elementarnych doświadczeń rzeźby z początków studiów w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Jako istotny fakt wskazuje zakończony w 2010 roku przewód doktorski podejmujący problematykę statycznych aspektów sztuki akcji. To kolejna próba wytyczenia przestrzeni intermedialnej dla działań sztuki performance pomiędzy rzeźbą, instalacją a działaniami uwzględniającymi postulat obecności artysty. W dalszej części autoreferatu habilitant opisuje bardzo osobisty punkt widzenia na rozwój sztuki performance skupiając się na społecznym i ideowym etosie artysty uprawiającego tę dyscyplinę sztuki. Grabowski skupiając się na aspektach etycznych, wskazuje na tożsamość życia i sztuki a także imperatyw ciągłej aktywności, autentyczności i szczerości. Znamienne jest odwołanie do poglądów nestora polskiej i europejskiej sztuki performance Zbigniewa Warpechowskiego „W sztuce jest życie artysty, jego duch, jego modlitwa, uniesienie, troska, miłość, rozpacz, zmartwienie, bezradność, lęk. Jego oczy, nerwy, cierpienie i radość.”¹ Habilitant opisuje świetnie sobie znane z autopsji międzynarodowe środowisko artystów sztuki performance, wskazuje na wzajemne wpływy, opisuje specyfikę międzynarodowej sieci wymiany informacji, doświadczeń warsztatowych i inicjatyw edukacyjnych. Z drugiej strony przedstawiony materiał dokumentacyjny wskazuje na działalność daleko wykraczającą poza stricte performerskie środowisko, myślę o koncepcjach wystawienniczych i archiwizacyjnych realizowanych w galeriach, centrach artystycznych na całym świecie. Znajomość środowiska artystów związanych ze sztuką efemeryczną wynika z niezwyklej aktywności artystycznej habilitanta i jego udziału w festiwalach, wystawach i manifestacjach artystycznych w takich ośrodkach jak Quebec w Kanadzie, Mexico City, w Indiach, Chinach i niemal wszystkich krajach europejskich. Ta lista robi wrażenie a jednocześnie potwierdza sens jego działań i ich komunikacyjną skuteczność. W dalszej części autoreferatu następuje opis dzieła z dokładnym scenopisem stanowiącym obraz i świadectwo oryginalnej strategii artystycznej. Podejmując wątek strategii, wskazuję na medium wypracowane przez

¹ Zbigniew Warpechowski *Podnośnik*, str 54, 2001, ISBN 83 – 86983-39-6

habilitanta w przestrzeni intermedialnej pomiędzy teatrem orientowanym na porządek choreograficzny i ciągłość zawartej w scenopisach narracji a sztuką performance z jej oczekiwaniem na rozstrzygnięcia warunkowane kondycją artysty, specyfiką użytego materiału i kontekstem społecznym (specyfika realizacji w przestrzeniach publicznych, miejskich nierzadko obarczonych kontekstem wydarzeń najnowszej, często bolesnej historii). Przestrzeń wytyczoną przez Grabowskiego do realizacji Dreamlinera traktuję jako przestrzeń osobną, dającą szansę odniesień do antagonizowanego z dyscypliną performance art, teatru wizualnego, monodramu etc. W kontekście doświadczeń praktyki i refleksji performatywnej Dreamliner stanowi istotny głos w sporze o autonomiczny i suwerenny charakter dzieła efemerycznego. O pokonaniu tradycyjnych granic poprzez ustanowienie ich dynamicznej płynności, świadczy zakończony sukcesem udział spektaklu Artura Grabowskiego „Kamica 79” w wielu festiwalach i wieńczonych nagrodami konkursach. Autoreferat Grabowskiego wskazuje na wybitną świadomość własnej drogi i postawy artystycznej. Świadczy o tym choćby rozdział „05 Język absurdu” gdzie habilitant pozycjonuje swoją postawę wobec pojęcia teatru absurdu, kina absurdu i twórczości takich artystów jak Roman Singer, Harrison i Wood, Roi Vaara, Cezary Bodzianowski ale też komik Andy Kaufman czy formacja Monty Pythona. Bardzo interesujące jest, również pozornie obce dla środowiska w którym funkcjonuje odwołanie do teatru okrucieństwa czy teatru zerowego. Intuicja i refleksja Grabowskiego wpisuje się tu w koncepcję badawczą Elizabeth Jappe ogłoszoną w słynnym eseju „Artaud i performance”. Naturalna gotowość do balansowania na krawędziach absurdu i komizmu stwarza możliwość budowania niezwykle atrakcyjnej warstwy spektaklu kodującej odwołania do tradycji, kulturowych i społecznych kontekstów a w rezultacie podejmowania problemów trudnych, kontrowersyjnych i ważnych.

Habilitant potwierdza wybitne kompetencje i wiedzę dotyczącą dyscypliny która znajduje się w centrum jego praktyki artystycznej i refleksji teoretycznej. Ma pełną świadomość genezy, kontekstów i aktualnych tendencji rozwojowych sztuki performance i zajmujących autora przestrzeni granicznych. Autoreferat zawiera bardzo interesujące refleksje dotyczące założeń merytorycznych, charakteru medium którym się posługuje i recepcji własnych dzieł w Polsce i na świecie. Niezwykle intensywna działalność artystyczna nierzadko o charakterze nomadycznym czyni jego wypowiedzi absolutnie przekonującymi. Biorąc pod uwagę

wszystkie aspekty twórczości Artura Grabowskiego, oceniam jego autoreferat bardzo pozytywnie.

OCENA OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH

Załączona dokumentacja przedstawia imponujący wykaz aktywności habilitanta związanej z prezentacją DREAMLINERA, dzieła wskazanego jako główne osiągnięcie w przewodzie habilitacyjnym. DREAMLINER stanowi cykl performance's, którego pierwsza prezentacja miała miejsce w prestiżowym Centre en Art Actuel Le Lieu w Quebec City w ramach Festiwalu Sztuki Akcji Interakcje w 2013 roku. Kolejne pokazy układają się w potwierdzającą ciągłość i intensywność pracy, mapę „prezentacji Dreamlinera”. Chicago, Oslo, Lipsk, Sztokholm, Helsinki, Opole, Weimar, Gwangju w Korei Południowej, Kolonia, Wenecja, Kalisz, Skierniewice, Caracas w Wenezueli, Kurytyba w Brazylii, Goleniów, Montreal, Katowice i Kowno na Litwie potwierdzają zasięg oddziaływania przedstawionego do recenzowania dzieła i zainteresowanie międzynarodowych kuratorów i krytyków sztuki. Wskazuję na logistyczną i organizacyjną sprawność habilitanta niezbędną przy organizacji i demonstracji jego prac w tak odległych miejscach jak np. Kurytyba w Brazylii czy Gwangju w Korei Południowej. Zrealizowane po doktoracie dzieła i miejsca ich prezentacji układają się również w imponujący ciąg, świadczący o autentycznym uczestnictwie w międzynarodowym ruchu artystycznym i co niezwykle ważne, nie ograniczającym się do dyscypliny jaką jest sztuka performance. Potwierdza to prezentacja prac Artura Grabowskiego o charakterze wystawienniczym jak filmy video, instalacje, druki cyfrowe czy fotografie w prestiżowych miejscach jak MOCAK w Krakowie, A'PART w Katowicach, Galeria POST w Kownie, Muzeum Narodowe w Szczecinie, LIVE w Goteborgu, Kretsfgesl w Bergen, Gran Galeria del Centro Cultural Acapulco w Meksyku czy Centrum Sztuki Mediów w Vancouver. Działalność artystyczną Artura Grabowskiego uzupełnia jego aktywność kuratorska. Szczególną uwagę zwraca jego autorski projekt Dwubiegunowe Spotkania Performerów w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie. Sześć odbytych edycji świadczy o świetnym przygotowaniu merytorycznym ale też kontaktach międzynarodowych i świadomości misji istotnej przy realizacji tego typu przedsięwzięć. Przejawia się to między innymi we wprowadzaniu w obszar profesjonalnego obiegu artystycznego artystów najmłodszego pokolenia, często jeszcze studentów polskich uczelni artystycznych (Yong and Yank – Sopot 2018). W tej sytuacji chciałbym wskazać na aspekt edukacyjny przedsięwzięć Grabowskiego, które z definicji nie są działaniami stricte

edukacyjnymi. Kolejny rozdział dokumentujący udział w międzynarodowych wystawach i imprezach artystycznych układa się imponujący spis miejsc i przedsięwzięć artystycznych bardzo precyzyjnie opisanych nazwą miejsca, dokładną datą i nazwiskiem kuratora. Obszerny spis zawiera tak istotne dla sztuki akcji i działań efemerycznych miejsca jak Festiwal Pink City Art Jaipur w Indiach (2017), Galeria POST w Kaunas (2017), Festiwal Sztuki akcji w Goteborgu (2016), KIASMA w Helsinkach (2014), Galeria CCA w Dreźnie (2013), Palazzo Mora w Wenecji (2014). Zwracam uwagę na dwa dzieła spośród kilkunastu prezentowanych przez Artura Grabowskiego w formie kompletnej dokumentacji (fotografie, plakaty, recenzje). Pierwsza to zrealizowany w salach świeckiego zamku performance „CV CD”. Miejscem prezentacji jego drugiej części była elbląska Galeria EL, przywołuję fragment recenzji dotyczącej pokazu w Elblągu (cyt) „Arti bawił się i manipulował zarówno „słowem”, jak i naszą percepcją, bez ograniczeń. Wszystko tu było możliwe. Przeżyliśmy z nim historię kilkudziesięciu skrótów, wychodząc tylko z pozornym przeświadczeniem, że większość z nich „odczytaliśmy”, bo tak naprawdę nic w niej nie było jednoznaczne do końca. Bo czy performance zawierał np. elementy polityczne? Znając Artiego przypuszczam, że w odpowiedzi na to pytanie usłyszelibyśmy przewrotnie: To był kompletnie niepolityczny performance”². Druga praca to zrealizowany w ramach Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Performance w Bergen 2012 performance „Nikt nie wyjdzie stąd żywy”. Sam autor określa tę pracę słowem hybrydą powstałym z nałożenia znaczeń dwóch słów instalacja i akcja, powstaje autorska „Instala(k)cja” o której twórca pisze (cyt) „Instala(k)cja została zrealizowana tuż po zamachach Andersa Breivika w 2011 roku w Norwegii. Performance odbył się w nieczynnym więzieniu w Bergen. Do jego powstania zostały użyte oryginalne drzwi cel więziennych. Finalny obiekt metaforycznie odnosi się do zielonej wyspy Utoya, na której zamachowiec zabił 69 osób. Cytat „nikt nie wyjdzie stąd żywy”, zaczerpnięty został z tytułu książki Jima Morrisona. Zwracam uwagę na tę pracę ze względu na jej polityczny kontekst potwierdzający gotowość artysty do podjęcia dyskursu z otaczającym światem znaczonego faktami stricte politycznymi. Habilitant dołącza listę działań realizowanych przed obroną doktoratu (2010), potwierdzają one ciągłość jego aktywności, dbałość o rzetelne archiwum szczególnie istotne dla artystów sztuki akcji i działań efemerycznych. Dbłość o archiwalne świadectwo potwierdzają trzy tomy przygotowane przez habilitanta jako załączniki do autoreferatu. Są to imponujące, profesjonalnie przygotowane i edytowane tomy pt. DREAMLINER –

² Karolina Dziewczyńska *Recenzja performance CV CD* rękopis

Performance (2013 – 2017), DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA (2010 – 2017 po obronie doktoratu), DYDAKTYKA (2010 – 2017). Każdy z tomów zawiera pełną dokumentację działań, ich opisy, dokumenty etc. stanowi więc reprezentatywne, profesjonalnie przygotowane archiwum. W części dotyczącej prac badawczych i monografii zwracam uwagę na udział habilitanta w realizacjach publikacji niezwykle cennych dla polskiej edukacji artystycznej, mam na myśli cykl METAMUZEUM 2013 (habilitant ocenia swój wkład na 40 procent), a wcześniej udział w projekcie badawczym METAMUZEUM – SYMBOLICZNA EMISJA CZASU W SZTUCE PERFORMANCE (Narodowe Centrum Nauki 2010 – 2013).

Tom „Działalność artystyczna 2012 – 2017” to materiał dokumentujący imponującą drogę twórczą habilitanta. Bogaty zestaw fotografii, dokumentów w postaci plakatów, zaproszeń, wycinków prasowych i recenzji daje pełne wyobrażenie aktywności Artura Grabowskiego zasługującej na najwyższe uznanie. Osiągnięcia artystyczne habilitanta w latach 2012 – 2017 oceniam szczególnie pozytywnie.

O C E N A O S I A Ğ N I Ę Ć D Y D A K T Y C Z N Y C H

W latach 2007 – 2017 Artur Grabowski pełnił wiele funkcji dydaktycznych w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, był asystentem Międzywydziałowej Pracowni Intermediów, asystentem w Pracowni Sztuki Performance Katedry Intermediów, pełnił funkcję adiunkta w Katedrze Zjawisk Sztuki na Wydziale Intermediów. Poza funkcjami stricte dydaktycznymi jest opiekunem praktyk studenckich, koordynatorem Erasmusa, kuratorem wystaw końcowo rocznych. W tej chwili pełni obowiązki kierownika Pracowni Sztuki Performance w Katedrze Zjawisk Sztuki na Wydziale Intermediów. Powyższe informacje pozwalają na potwierdzenie konsekwentnej linii rozwojowej Artura Grabowskiego jako dydaktyka związanego z macierzystą uczelnią zasadniczo wpływającego na charakter i ewolucję nowo powstałego Wydziału Intermediów. Jednak obszar jego doświadczeń edukacyjnych poszerzają projekty realizowane na innych uczelniach jak Polsko – Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, oddział w Bytomiu gdzie pełnił funkcję adiunkta w Pracowni Rysunku. Szczególnym zadaniem było przyjęcie funkcji tutora i wykładowcy Akademii Teatru Alternatywnego powołanej we Wrocławiu w latach 2014 – 2017 przez Instytut Jerzego Grotowskiego w ramach Europejskiej Stolicy Kultury. Należy stwierdzić że tego typu propozycje stanowią świadectwo uznania i wysokiej oceny koncepcji edukacyjnych i postawy

artystycznej Artura Grabowskiego. Traktuje on performance jako dyscyplinę sztuki obdarzoną wybitnym potencjałem edukacyjnym wynikającym z obecności artysty i otwartego, jawnego procesu twórczego. Stąd niemal naturalnym obszarem jego aktywności stały się warsztaty twórcze prowadzone w wielu instytucjach artystycznych i edukacyjnych w Polsce i poza jej granicami. Wymieniam kilka przykładów istotnych również dla rozwoju tworzącego ich koncepcje artysty: Aesthetics & Bias (ASP Kraków, Bezalel Academy w Jerozolimie 2015 – 2016), cykl wykładów i warsztatów w Akademii Teatru Alternatywnego we Wrocławiu (2014 – 2017), wykłady w ramach stażu na University of Hawaii w Honolulu (2011), warsztaty dla studentów L'Ecole de Dance w Paryżu (2013) czy zajęcia w ramach Międzynarodowych Warsztatów Sztuki Performance – International Performance Activities IPA w Zamku Brolin w Niemczech (2008). Powyższe przykłady potwierdzają zaangażowanie społeczne i niezwykle aktywność artystyczno – edukacyjną habilitanta. Warto zwrócić uwagę na weryfikację i transformację własnych metod warsztatowo edukacyjnych ze względu na uwarunkowania społeczne, polityczne i kulturowe uczestników zajęć. Rozpiętość geograficznej mapy na której Grabowski prowadzi swoją działalność stawia liczne wymagania powodowane dynamiczną zmianą kontekstów. Informacje o dokonaniach edukacyjnych habilitanta należy uzupełnić informacjami o studentach nad których pracami sprawował opiekę naukowo artystyczną. Myślę również o recenzjach prac magisterskich i licencjackich zarówno na Wydziale Rzeźby, Intermediów krakowskiej ASP jak i Wydziale Mediów Polsko – Japońskiej Wyższej Szkoły Technik Komputerowych w Bytomiu. Inne osiągnięcia związane z aktywnością artystyczno społeczną to współpraca z licznymi ośrodkami i instytucjami artystycznymi w Polsce min: Ośrodkiem Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka w Krakowie, Instytutem Cervantesa w Krakowie, Teatrem Kana w Szczecinie, teatrem Porywacze Ciało w Poznaniu, Ośrodkiem Działań Artystycznych ODA w Piotrkowie Trybunalskim, PAS Performance Art Studies, Galerią Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki w Krakowie czy Stowarzyszeniem Teatralnym Brama w Goleniowie. Tom „DYDAKTYKA” zawiera również programy dydaktyczne i tematy przygotowane przez habilitanta dla studentów Pracowni Sztuki Performance. Imponujący jest zestaw dokumentacji prac dyplomowych studentów realizowanych pod jego opieką (promotor lub promotor pomocniczy). Świadczą o samodzielności w kreowaniu programu dydaktycznego w dużej mierze opartego na własnych doświadczeniach, autoedukacji i artystycznych dokonaniach. Ich niemal organiczna spójność

potwierdza autentyczność postawy Artura Grabowskiego i deklarowaną w autoreferacie szczerłość.

Bogaty dorobek dydaktyczny Artura Grabowskiego traktuję jako wyjątkowy przykład niemal organicznej spójności własnej twórczości artystycznej i proponowanych studentom metod edukacyjnych. Dorobek dydaktyczny habilitanta i jego społeczną aktywność oceniam bardzo pozytywnie.

OCENA DOŁĄCZONEGO DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO

Dreamliner – performance, dzieło wskazane jako główne osiągnięcie w przewodzie habilitacyjnym.

Performance / spektakl „Dreamliner” stanowi autorski projekt wykraczający poza doświadczenia teatru i sztuki performance. Modyfikacji ulegają takie pojęcia jak scenariusz, choreografia, powtarzalność, narracja czy obiekt w działaniu. Lokuję ów utwór w intermedialnej przestrzeni pomiędzy performance, rzeźbą, farsą i kabaretem wywodzącym się z dadaistycznej tradycji. Zwracam uwagę na niezwykle silnie manifestowaną obecność artysty w przestrzeni swojego dzieła. Wypracowana w dziesiątkach performance pewność zachowań i ciągła gotowość do podjęcia improwizacji wynikającej z oporu materii, reakcji publiczności czy własnej kondycji, daje autorowi dodatkową siłę i wiarygodność. Jej źródłem jest również niemal organiczna obecność w akcji, którą można by przeciwstawić zewnętrznej obecności aktora realizującego proponowany lub narzucony przez reżysera scenariusz. Nowa strategia proponowana przez Artura Grabowskiego wchodzi w bliskie relacje i programowy dyskurs z niezwykle silnym dzisiaj w Polsce środowiskiem teatru tańca postulującym rozszerzenie pojęciowego obszaru performance o porządki choreograficzne. Głos Grabowskiego artykułowany poprzez performance / spektakl „Dreamliner” może stanowić istotną deklarację otwarcia sztuki performance na polemikę z teatrem autorskim i teatrem tańca a nawet gotowość rewitalizacji niektórych jej aspektów. Strategia łączenia i multiplikowania syntetyzowanych wątków zwraca uwagę na metody ich archiwizowania, rewaloryzowania i zazwyczaj niezbędnego rekonstruowania. Mamy do czynienia z utworem pogranicza dyscyplin ulokowanym w osobnej, intermedialnej przestrzeni, która prawdopodobnie będzie wielokrotnie, z różnym rezultatem identyfikowana przez krytyków teatru i sztuk wizualnych. Znalezienie osobnego miejsca w przestrzeni „pomiędzy” ,

wykreowanie go jako obszaru własnego i włączenie w obieg informacji jest wielkim osiągnięciem habilitanta. Mimo jednorodnej konstrukcji „Dreamliner” stanowi zbiór 25 autonomicznych elementów spojonych nadrzędną ideą aspiracji człowieka ku zmianie przestrzeni jego bytu czy nieco upraszczając tęsknoty do lotu. Niewątpliwie absurd jest pojęciem które nasuwa się oglądającemu kolejne wykonania „Dreamlinera”. Myślę o absurdzie sytuacyjnym który w działaniach Grabowskiego staje się źródłem energii i kształtuje mechanizm niezwykle dynamicznego zdarzenia. Absurd i inteligencja towarzyszą przedmiotowi w działaniu, który w tym projekcie osiąga siłę ikonicznych modułów. Myślę o użyciu takich przedmiotów jak guzik od koszuli, kołnierzyki, białe koszule, deska która po rozrąbaniu jej siekierą staje się parą nart czy przygwożdżone do niej buty. Należy zwrócić uwagę na autonomię owych kombinacji i wystawienniczy potencjał użytych przez Grabowskiego przedmiotów, które nazywam obiektami w działaniu. Szukając źródeł tego typu postawy musimy sięgnąć do korzeni teatru absurdu, tradycji francuskiego fluxusu a więc specyficznych doświadczeń sztuki połowy lat sześćdziesiątych, z drugiej strony mamy do czynienia z niezwykle dyscypliną znaku wywodzącego się z ikonosfery plakatu i wczesnych doświadczeń sztuki performance. Refleksja o dziele habilitanta każe szukać kontekstów w tradycji polskiej sztuki, z całą pewnością znajdujemy je w sarkastycznych autoportretach Witkacego, późniejszych działaniach Leszka Przyjemskiego, Anastazego Wiśniewskiego czy współczesnych działaniach Łodzi Kaliskiej i Cezarego Bodzianowskiego.

Zaprezentowane dzieło jest w mojej opinii wybitnym osiągnięciem w dyscyplinie artystycznej sztuki pięknej i oceniam je zdecydowanie pozytywnie.

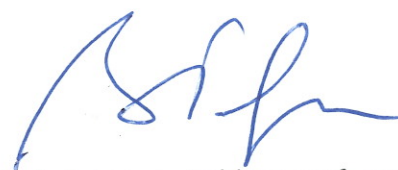
K O N K L U Z J A

Na podstawie przedstawionych przez kandydata wyczerpujących, świetnie przygotowanych materiałów i jednoznacznie pozytywnej ich oceny, stwierdzam że świadczą one o wybitnym dorobku artystycznym i dydaktycznym habilitanta. Szczegółowa analiza przedstawionego do oceny dzieła pozwala na potwierdzenie jego szczególnej wartości i roli jaką odgrywa w tworzeniu opinii i refleksji nad rozwojem sztuki akcji i dzieł efemerycznych. Uwzględniając międzynarodową recepcję sztuki Artura Grabowskiego zarówno w kategoriach artystycznych jak i społecznych, wyrażam opinię iż osiągnięte efekty artystyczne, dydaktyczne i społeczne

stanowią o wyjątkowym wkładzie w uprawianą dyscyplinę sztuki, dydaktykę i upowszechnianie kultury.

Stwierdzam że osiągnięcia artystyczne, twórcze, organizacyjne i dydaktyczne spełniają wymagania art. 16 ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz stopniach naukowych i tytułach w zakresie sztuki.

Wnoszę do Rady Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie o przyjęcie wniosku o przyznanie Panu doktorowi Arturowi Grabowskiemu stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr Janusz Bałdyga prof. zw. UAP